

ФИЛИП К. ДИК
БЕЗЦЕНЕН АРТЕФАКТ

Превод от английски: Цветелина Николова, —

chitanka.info

Под вертолета на Милт Бискъл се простираха съживените земи. Беше поработил здравата в своя регион на Марс, разделен след възстановяването на древните канали. Доста години докарваха в този унил есенен свят пясък и жаби. Пустинен свят, посипан с праха на времето, мрачен и безводен, жертва на конфликта между Проксима и Тера. Скоро тук ще дойдат първите емигранти от Земята, ще подадат заявки за участъци и ще станат собственици. А той може да излезе в пенсия. Или да се върне на Земята, за да докара тук семейството си — ще има предимство в получаването на парцел, заслужил го е като инженер-реконструктор. Неговият регион се възстановяваше по-бързо от останалите, значи наистина заслужава тази награда.

Милт Бискъл натисна бутона на предавателя си.

— Говори реконструкторът на Жълтата — каза. — Искам да се видя с психиатър. Без значение кой, но по-бързо.

Когато Бискъл влезе в офиса, доктор Де Винтер се изправи да го посрещне.

— Знам прекрасно — започна той, — че сте най-творческата личност между четирисетте реконструктора. Не се изненадвам, че сте уморен. Даже Бог е трябвало да отдъхне след шест дни такава работа, какво да говорим тогава за вас... Докато ви чаках, получих от Земята новини, които вероятно ще ви заинтригуват.

Той взе от бюрото си някакъв лист.

— Първият кораб с преселници идва скоро и... ще се заселят направо във вашия район. Поздравявам ви, господин Бискъл.

— А ако аз поискам да се върна на Земята?

— Е, ако имате намерение да доведете семейството си...

— Искам да ми помогнете — рече Бискъл. — Чувствам се прекалено уморен. А може да е депресия. Та бих искал да ми помогнете да прехвърля вещите си в кораба, включително и кактуса.

— Шест години работа — изненада се доктор Де Винтер, — а сега се отказвате от заслужената награда? Скоро посетих Земята — тя си е същата, каквато я помните.

— А вие откъде знаете каква я помня?

— Искях да кажа — поправи се Де Винтер, — че си е същата като преди. Малки апартаменти на много семейства, препълнени кухни. Магистралите са толкова задръстени, че можеш да караш чак след единайсет...

— За мен множеството ще е благо. След шест години работа между работи и автомати...

Той твърдо настояваше на своето. Въпреки че дълго и успешно бе работил тук, а може би точно заради това, той искаше да се върне, въпреки всичките аргументи на психиатъра.

— А ако вашата жена и деца, Милт — промърмори Де Винтер, — са сред пътниците на първия кораб?

Сякаш между другото издърпа някакво листче от бюрото си и зачете:

— Госпожа Фей Бискъл, Лаура С. Джун. Жена и две момичета. Това вашето семейство ли е?

— Да — призна Милт Бискъл невъзмутимо.

— Е, разбирате, че не можете да се върнете на Земята. Сложете перуката си и вървете да ги посрещнете на трета писта. И сменете зъбите си, стига с тези стоманени.

Бискъл кимна огорчено. Като всички земяни, и той беше изгубил косите и зъбите си след войната. По време на работа в Жълтия район на Марс не използваше скъпи перуки, а стоманените зъби намираше за по-удобни...

Почуства се без вина виновен. Това чувство не го напускаше още от времето, когато разгромиха проксимяните. Самата война си беше горчилка. Несправедливо бе една от двете култури да пострада, и двете имаха свои аргументи. Марс просто стана арена на съперничеството. И двете я искаха за своя колония, за да се избавят от проблема с пренаселяването. Слава богу, Земята използва по-добра тактика...

— Между другото — добави доктор Де Винтер. — Знам за вашите намерения относно колегите ви, инженерите.

Бискъл вдигна очи.

— Знам — продължи Де Винтер, — че се събират в Червения район, за да изслушат вашия отчет. По-точно вашия просмукан от страх доклад, че всичко е напълно погрешно. А не предлагате алтернатива. Затова поех риска да изпратя предупреждение до инженерите по въпроса за вашата умствена преумора. Ще бъде прочетено на срещата... Извинявайте за прямотата.

— Все едно, аз ще се изкажа — избухна Бискъл.

— Добре, значи можем да стигнем до компромис. Посрещнете семейството си, а ние ще ви организираме пътуване до Земята. За наша

сметка. Но затова пък вие ще се откажете от доклада си или поне няма да смазвате самочувствието им с илюзорните си предчувствия. — Де Винтер го следеше внимателно. — След всичко преживяно идва критичен момент. Пристигат първите заселници. Трябва да се избягват всякакви неприятности. Ние не искаме някой да почувства дискомфорт.

— Ще ми направите ли една услуга? — попита Бискъл. — Покажете, че имате истинска перука и зъбни протези. Тогава ще повярвам, че сте земянин.

Доктор Де Винтер повдигна перуката си и извади протезите.

— Приемам предложението ви — предаде се Милт Бискъл. — Ако ме убедите, че жена ми ще получи участъка, който съм запазил за нея.

Де Винтер кимна и му подаде бял плик.

— Билетът ви. Разбира се, в двете посоки, защото вие ще се върнете.

„Надявам се — помисли си Бискъл. — Това ще зависи от видяното на Земята. Или по-точно от това, което ще ми позволят да видя.“

Имаше усещането, че ще му позволят да види твърде малко. Колкото е възможно по-малко.

* * *

Когато корабът се приземи, неговият гид в разкошна униформа вече го очакваше.

— Господин Бискъл? — Стройна, привлекателна, сдържана, въпреки младостта си. — Мери Ейбълсет, вашата компаньонка по време на екскурзията.

Усмихна се лъчезарно. Той беше смутен.

— Ще бъда с вас постоянно, ден и нощ.

— И през нощта ли? — едва успя да промълви.

— Да, господин Бискъл. Това ми е работата. Смятаме, че ще бъдете дезориентиран след дългата работа на Марс... За която впрочем ви поздравяваме.

Вървеше плътно до него на път към вертолета.

— Откъде ще започнем? Ню Йорк? Бродуей? Нощен клуб, театър, ресторант?

— Не, от Централния парк. Ще поседя на пейка.

— Но, мистър Бискъл, паркът го няма, той е вече паркинг за държавните служители.

— Разбирам — кимна Милт Бискъл. — Тогава във Фриско.

Тя отвори вратата на хеликоптера.

— Той също е паркинг — печално обясни госпожица Ейбълсет, разтръсквайки червените си коси. — Дяволски е пренаселено. Предложете нещо друго, господин Бискъл, останали са няколко парка — мисля, че един има в Канзас и два в Юта...

— Лоши вести — промърмори Милт. — Можем ли да спрем до този автомат за амфитамини, да си пусна десетте цента? Трябва ми стимулатор за ободряване.

— Разбира се — грациозно разреши госпожица Ейбълсет.

Бискъл отиде до близкия автомат за стимулатори и пусна монета. Тя подрънча през автомата и падна на тротоара.

— Странно — рече с недоумение Бискъл.

— Просто вашите десет цента са марсиански, направени са за по-слаба гравитация.

Той наистина се чувстваше дезориентиран. Мълчаливо наблюдаваше как тя пусна своя монета и взе опаковката.

— Вече е осем по местното време — започна госпожица Ейбълсет, — а аз още не съм вечеряла. Вие сигурно сте хапнали на борда, но защо не ме поканите на вечеря? Ще си побъбрим на бутилка черно и вие ще ми разкажете за вашите предчувствия. За вашите подозрения, че се случва нещо ужасно и цялата ви прекрасна работа около възстановяването е напълно безсмислена. Ще ми бъде интересно.

Поведе го към вертолета и двамата се притиснаха на задната седалка. Тялото ѝ беше топло, земно. Бискъл се смути и сърцето му заудря учестено. Трябваше му доста време да свикне с тази приятна близост до жена.

— Ето какво — започна той, когато вертолетът се издигна на автопилот. — Аз съм женен, имам две деца, тук съм в командировка. Дойдох на Земята, за да се убедя, че проксимяните са победили и ние,

неколцината останали живи земяни на Марс, сме всичко на всичко роби на властта от Проксима и работим за нея.

Млъкна. Нямахше нужда да обяснява. Ейбълсет се притисна още по-плътено към него.

— Вие си мислите, че съм агент на проксите, така ли?

— Не — отвърна Бискъл. — Мисля, че не сте.

При тези обстоятелства това наистина изглеждаше невероятно.

— Имам идея — започна госпожица Ейбълсет. — Защо ви трябва да се пххате в някой шумен и препълнен хотел? Не е ли по-добре да живеете при мен, в Ню Джърси? Има много стаи и ще ми бъде приятно да ми гостувате.

— Добре — съгласи се Бискъл с чувството, че няма смисъл да спори.

— Прекрасно! — и тя даде заповед на автопилота. — И ще хапнем. Първо ще спестите пари. И второ — за маса в приличен ресторант се чака поне два часа. Колко хубаво ще бъде, когато половината наше население ще може да емигрира!

— Така е — напрегнато отвърна Бискъл. — Марс ще им хареса, ние поработихме добре. — Усети някакъв особен ентусиазъм. — Скоро и вие ще видите направеното, госпожице Ейбълсет.

— Наричайте ме Мери — помоли тя и пооправи косата си.

— Добре — каза той и бързо изгони от съзнанието си мисълта, че не е честно спрямо Фей.

— На Земята всичко се променя страхотно бързо — обясни Мери — заради ужасното пренаселяване. — И деликатно намести протезите в устата си.

— Виждам — отвърна Бискъл и също пооправи перуката и зъбите си.

„Дали пък не греша? — помисли си той. — Долу са светлините на Ню Йорк. Земята не е в руини, а населението като че ли не е пострадало. Или пък е някаква проксиманска техника за създаване на илюзии? Защо например десетте centa минаха през автомата? Не е ли това добре обмислен капан? Може би там изобщо нямаше никакъв автомат?“

* * *

На следващия ден двамата с Мери Ейбълсет посетиха един от оцелелите паркове — в южната част на Юта. Паркът беше малък, но приятно зелен и привлекателен. Милт Бискъл се разнежи при вида на тревата и подскачащата между клоните катерица. Опашката ѝ приличаше на сивкаво поточе.

— На Марс няма катерици — промълви Бискъл.

Облечена в тънка лятна рокля, Мери Ейбълсет се изпъна по гръб и затвори очи.

— Тук е прекрасно, Милт. Вероятно Марс прилича на този парк.

Някъде в далечината се чу шум от двигатели. Милт си припомни приборя на Тихия океан и това го очарова. Хвърли орехче на катерицата, тя изправи опашка и запрескача напред. Когато седна, стиснала ореха в лапички, Милт хвърли втори орех малко по-далеч. Катерицата започна да го търси из тревите и това му напомни една игра с котка, с тяхната сънлива котка — неговата и на брат му, някога, когато Земята не беше приаселена и животните още не бяха извън закона. Изчакваше Кратуната — така наричаха котето — да заспи и хвърляше някакъв малък предмет в ъгъла. Кратуната се събуждаше, отваряше широко очи и ушите ѝ щръкваша; стоеше така дълго, ослушваше се, наблюдаваше, размишляваше какъв ли е бил този шум. Милт се опечали — Кратуната сигурно е отдавна мъртва. Неговото последно животно, разрешено от закона. „Но на Марс ще бъде различно, съвсем различно...“

Докато работеше на Марс също си имаше любимец — марсианско растение. Донесе го със себе си на Земята и сега беше на малката масичка за кафе в стаята на Мери. С увиснали унило клонки. Тук очевидно не се чувстваше уютно.

— Странно, но моят кактус не разцъфна. Предполагах, че в онази влажна атмосфера...

— Заради гравитацията — сънно промърмори Мери, без да отваря очи, гърдите ѝ се повдигаха и спускаха равномерно. — Твърде е силна.

Милт я разглеждаше внимателно и си спомни за Кратуната: дремещца, отпусната, в някакво хипнотично състояние между сън и бодърстване, когато съзнателното и безсъзнателното се сливат...

Той се протегна, взе камъче и го метна в купчина листа близо до главата на Мери. Тя мигом скочи с изплашен поглед, сутиенът ѝ се

смъкна. Ушите ѝ щръкнаха право нагоре.

— А ние, земяните — бавно произнесе Милт, — сме изгубили контрола си над ушните мускули, Мери.

— Какво? — рече тя, примигвайки смутено.

— Нашата способност да наостряме уши е атрофирана — обясни Милт. — Останала е у кучетата и котките. Това сигурно е необяснимо за вас, тъй като вашите мускули са запазени. Затова ти допусна грешка.

— Не разбирам за какво говориш — каза Мери с раздразнение и продължи да оправя тоалета си.

— Хайде да се връщаме.

Милт се надигна. Вече не се чувстваше уютно в парка, защото не вярваше в неговата реалност. Илюзорна катерица, илюзорна трева... Ще му покажат ли някога някаква реалност, а не илюзия? Вече се съмняваше.

Катеричката си играеше с две дечица.

— Убедително — каза Милт, защото наистина беше убедително.

— Лошото е — със съчувствие произнесе Мери, — че не можете точно сега да се срещнете с доктор Де Винтер. Той можеше да ви помогне.

Гласът ѝ бе станал изненадващо твърд.

Когато влязоха в дома на Мери, марсианското растение беше мъртво. Очевидно бе умряло от обезводняване.

— Не се опитвай да го обясниш — каза той на Мери докато гледаха изсъхналите мъртви клонки. — Знаеш за какво говоря. На Земята има повече влага, отколкото на съживения Марс. Въпреки това кактусът загина. Значи тук е сухо. Взривовете на проксите са унищожили моретата. Така ли е?

Мери не отговори.

— Не разбирам целта ви — продължи Милт. — Защо разигравате този спектакъл? Аз завърших работата си.

След продължителна пауза Мери рече:

— Може да има още планети за реконструиране.

— Толкова ли сте много?

— Не, Милт, говоря за Земята. Възстановяването на тази планета ще заеме труда на много поколения, целия талант и способности на вашите специалисти... Просто следвам твоята хипотеза — допълни накрая Мери.

— Значи Земята е следващият обект. Затова ме повикахте да дойда тук. И трябва да остана тук. — Той осъзна всичко изненадващо точно. — Няма да се върна на Марс и няма да видя Фей. Ти ще я замениш.

— Добре де — криво се усмихна Мери, — да го кажем така: ще се опитам да го направя.

Все още боса и по бански тя тръгна към него. Милт се изплаши, отстъпи, грабна мъртвия кактус и го хвърли в сметопровода.

— Сега ще посетим Музея за съвременно изкуство в Ню Йорк и ако остане време, Смитсъновия институт във Вашингтон. Помолиха ме да ви занимавам, за да не потънете в размишления.

— Но аз размишлявам — рече Милт, наблюдавайки я как се преоблича. И продължи мислено: „И нищо не може да ме спре, знаеш го. И всеки от реконструкторите ще мине по същия път, по който минавам аз сега. Аз съм само първият.“

— Добре ли изглеждам? — попита Мери докато начервяваше устните си пред огледалото.

— Чудесно — отговори Милт равнодушно и си помисли: „Тя ли ще посреща останалите и ще бъде ли любовница на всички? Не е като останалите, но аз не мога да улова разликата.“

Беше някак тайнствена, но сякаш започваше да му се харесва. Беше жива, реална — независимо дали е земянка, или не. В края на краищата изгубиха война не срещу сенки, а срещу автентични живи организми. Това сякаш го поободри.

— Готова съм — с весела усмивка рапортува Мери.

Докато в Смитсъновия институт разглеждаха самолета на братя Райт, направен в най-дълбока древност, Милт Бискъл забеляза един експонат, който го заинтригува. Мери ненаситно разглеждаше полускъпоценните камъни, затова той успя да се измъкне и да застане пред затворената със стъкло секция с надпис: „Войници на Проксима“. Трима замразени прокси с мръсни и мрачни лица и с оръжия в ръце стояха в макет на убежище, направено от останките на транспортен кораб. Над главите им висеше кървав проксимански флаг. Бяха разгромени. Същества, готови да убиват или да бъдат убити.

Група земяни се бяха вторачили в експоната. Бискъл се обърна към стоящия до него мъж:

— Убедително, нали?

— Разбира се — съгласи се мъжът, белокос и с очила. — А вие участвахте ли във войната?

— Аз съм реконструктор. Инженерът на Жълтия район.

— Охо! — възкликна другият изненадан. — Виж момче, тези прокси изглеждат страшни. Сякаш сега ще слязат от макета и ще ни избият. Сражаваха се храбро, макар да загубиха войната. Трябва да им дадем дължимото.

Жената до него промърмори:

— Тяхното оръжие ме кара да изтръпвам. Прекалено реално е.

— Напълно сте права — потвърди Милт Бискъл. — Те изглеждат плашещо реални, тъй като са наистина реални.

Той прескочи бариерата и със силен ритник разби стъклото, което се разлетя на стотици парчета. Мери се затича към него, но Милт грабна оръжието от ръцете на един прокс и го насочи към нея. Тя се спря, дишаше тежко, но без да каже нито дума.

— Съгласен съм да работя за вас — каза Милт, насочил оръжието си към Мери. — Ако моята раса наистина не съществува, едва ли ще мога да реконструирам за нея колониален свят, дори ако си го представям ясно. Но искам да знам истината! Истината! Покажете ми истината и ще започна работа.

— Не, Милт — каза Мери. — Ако разбереш истината, няма да се върнеш. Тогава би обърнал оръжието към себе си. — Говореше спокойно, но твърдо.

— Тогава ще те убия. А после и себе си.

— Не е толкова лесно, Милт. Не знаеш абсолютно нищо, а страдаш. Как ли ще се чувстваш, когато видиш каква е планетата в действителност... Това е прекалено отговорно и аз не бих...

Разколеба се.

— Продължавай.

— Аз съм само... — въздъхна тежко — само гостенка.

— Но аз съм прав, нали? Признай.

— Прав си, Милт — рече Мери.

Нахълтаха двама от охраната с пистолети в ръце.

— Всичко наред ли е, госпожице Ейбълсет?

— Засега да — отвърна тя, без да откъсва поглед от оръжието на Милт. — Почакайте. — След дълга пауза продължи: — Ние,

проксимяните, имаме същите гени, знаете го. Ние можем да се чифтосваме. Това не ви ли кара да се чувствате по-добре?

— Е, да — промърмори Милт. — Малко по-добре.

Чувстваше се така, сякаш беше вече обърнал оръжието към себе си. Трябваше да се съпротивлява на този порив. Значи е прав и тази жена от третата планета не е като Фей.

— Слушай сега — започна Милт. — Искам да се върна на Марс. Дойдох тук, за да разбера нещо. Вече го знам и искам да се върна. Може би ще трябва да поговоря с доктор Де Винтер, не е изключено да ми помогне. Има ли някакви възражения?

— Не — каза Мери. Изглежда започваше да го разбира. — Ти си свършил там своята работа и имаш право да се върнеш. Но ще започнеш тук, на Земята. Ще изчакаме година, може две. Марс ще бъде населен и ще ни трябва ново пространство. Пък и тук ще ти е много по-трудно... особено когато разбереш... — Опита да се усмихне, но не се получи. — Аз съм огорчена, Милт.

— Аз също. Бях огорчен още когато кактусът загина. Още тогава разбрах истината.

— Може би ще ти е интересно да разбереш, че твоят колега Кливлънд Ендрю от Червения район се е изказал на събранието вместо теб. И е разказал на всички за твоите съмнения заедно със своите собствени. Те са гласували да изпратят на Земята официален представител за разследване. Вече е на път.

— Интересно — отвърна Милт. — Но това вече не е толкова важно, нито пък ще промени нещо. — Остави оръжието. — Ще мога ли да се върна на Марс? — Чувстваше се уморен. — Предайте на доктор Де Винтер, че се връщам.

„И че ще ми трябва целия арсенал от психиатрични техники“ — допълни мислено.

— А как е с животните? — попита той. — Оцеляло ли е нещо? Котки, кучета?

Мери изгледа косо пазачите, блеснаха искриците на взаимно разбирателство, после каза нерешително:

— Може би все пак е по-добре...

— Какво е по-добре?

— Да видиш. Но само за няколко секунди. Изглежда си по-приспособен, отколкото очаквахме. — И после добави: — Да, Милт,

котките и кучетата оцеляха. Живеят сред руините. Ела да видиш.

Той тръгна подире ѝ, мислейки си: „Дали не е права — наистина ли искам да видя? Мога ли да понеса истината? Може би имат основания да я крият от мен.“

Мери се спря до една от естакадите на музея.

— Излез, Милт, и виж. А аз ще остана тук и ще те чакам.

Той бавно заслиза надолу.

И видя.

Наистина бяха само руини. Градът го нямаше, стърчаха само нащърбени основи, високи не повече от три фута. Празни площадки, между които се виждаха безкрайни редици от ненужни древни дворци, разкопани от археолози. Невъзможно бе да си представиш, че доскоро тук са живели хора — сякаш селището е било изоставено преди милиони години.

Отдясно различи някаква механична система, спуснала пипалата си към отрупаните с отломки улици. Той видя как тези пипала разбиват на прах стомана и бетон. Пръстта беше тъмнокафява, сякаш обгорена.

А наблизо стърчаха две сиви тъмни фигури. Двама прокси с ястребови носове. Светлите им естествени коси бяха събрани на високи букли, ушите им заплашително стърчаха нагоре.

„Победителите — помисли си той. — Сигурно са щастливи от тази гледка. Сигурно се радват да видят как последните останки от една планета потъват в забрава. Тук скоро ще бъде техен град с типичната им архитектура — невероятно широки улици, еднообразни къщички с еднообразни надстройки... И същества, подобни на тези, ще щъкат с бързоходните влакове насам и натам. А какво ще стане със земните кучета и котки, които живеят между руините? Едва ли ще изчезнат напълно. Ще оставят няколко в музеите и в зоологическите градини — за да им се дивят. Оцелели екземпляри от свят, който вече го няма.“

И въпреки това Мери беше права. Проксимяните имат същите гени. И ще се чифтосват с оцелелите земяни — помисли си той. Отношенията му с Мери са началото на този процес. Като видове не сме далеч един от друг. Потомството вероятно ще бъде напълно жизнеспособно. Резултатът — мислеше си той — ще бъде нова раса, не съвсем проксиманска и не съвсем земна. Нещо наистина ново и в добавка нова култура. Нещо такова вече беше виждал със собствените

си очи. Може би проксите нямат тези умения, но сега, когато Марс е вече готова, може да се започне тук...

Не, не е съвсем безнадеждно...

Милт се обърна към Мери:

— Бъди добра, намери ми едно котенце, което да взема със себе си на Марс. Винаги съм обичал котетата. Особено пък на оранжеви ивици.

Единият от пазачите огледа колегите си и рече:

— Това може да се уреди, господин Бискъл. Можем да ви намерим кутре — така ли се казваше?

— По-точно маце — поправи го Мери.

* * *

По време на обратния рейс за Марс Милт Бискъл държеше кутия с оранжево коте на коленете си и кроеше планове. След петнадесетина минути ще кацне на Марс и там ще го чака доктор Де Винтер или негов представител. Но ще бъде късно. От мястото си Милт наблюдаваше аварийния люк с червена сигнална лампа. Плановете му бяха свързани с люка. Не е идеален вариант, но може да свърши работа.

Котето измъкна нокти и леко го одраска. Дръпна ръката си. Все едно — помисли си той, — Марс и без това няма да ти хареса.

Изправи се, стиснал кутията в ръка, и бързо тръгна към аварийния люк. Успя да го отвори, преди стюардесата да реагира. Пристъпи напред и люкът се затвори зад гърба му. Оказа се в тесен коридор с тежка врата в другия край.

— Господин Бискъл! — изпищя стюардесата зад затворената врата.

Чу как тя се опитваше да я отвори. Когато с усилия откряна външната врата, котето в кутията започна да мърка.

„И ти ли?“ — помисли си Милт и се спря. Пред него беше космически студ, пустота и смърт. Усети го и дълбоко в него, като у котето, се събуди инстинктът за самозапазване. Стърчеше пред полуотворената врата с кутията в ръце, когато стюардесата го придърпа рязко назад.

— Господин Бискъл, да не сте полудял? — изхлипа тя. — Боже мой, какво правите?!

Затвори вратата и отново включи сигнализацията.

— Добре знаете какво правя — отвърна Милт. И продължи на ум: „Не си въобразявайте, че вие ме спряхте. Можех да осъществя намерението си докрай. Но реших да не го правя. Искате ли да знаете защо?“

На Трети марсиански космодром го очакваше доктор Де Винтер. Тръгнаха заедно към вертолета.

— Току-що ме информираха, че по време на полета вие...

— Истина е. Направих опит за самоубийство. Но после се отказах. Може би вие разбирате защо, вие сте психиатър...

Качи се в самолета и внимателно сложи до себе си кутията със земното котенце.

— Продължавате ли да настоявате за свой участък с Фей? — попита докторът, когато вертолетът се изкачи над зеленещите пшенични поля на Марс. — Въпреки че... знаете, нали?

— Да — кимна Бискъл. Нямахше какво повече да добави.

— Вие, земяните, сте прекрасни!

Едва тогава Де Винтер забеляза кутията.

— Какво е това? Земно същество ли?

Разгледа го с интерес. За него то очевидно беше непозната форма на живот.

— Доста странен... организъм.

— Ще ми прави компания — поясни Милт Бискъл. — Докато работя на своя участък или... докато ви помагам на вас, проксимяните... там, на Земята.

— Да не би на това да казвате гърмяща змия? — попита докторът, като чу звуците вътре.

— Не, сега то мърка.

Милт галеше котенцето през цялото време докато вертолетът се носеше по унилото червено небе на Марс. „Контактът с нормалния земен живот ще ме спаси от лудост. И ще ми помогне да продължа работата си. Моята раса е разгромена и унищожена. Но не всички същества са изчезнали безвъзвратно. Когато реконструираме Земята, ще убедим властите да направят резерват — и продължаваше да гали котето. — Или поне можем да се надяваме...“

Де Винтер също бе потънал в размисъл. Оценяваше по достойнство стореното от инженерите на третата планета. Един великолепен симулякрон лежеше в кутията върху коленете на Милт Бискъл. Забележителен технически успех! — помисли си докторът. Този артефакт, приет от земянина за естествен организъм от близкото му минало, вероятно ще му създаде душевно равновесие. А какво ли ще си избере всеки от тях, когато цялото дело бъде завършено, и той — иска или не — ще трябва да се пробуди? И всеки от тях непременно трябва да вярва, че е единственият щастливец, притежател на единственото оцеляло същество от този напълно изчезнал скъп за тях свят.

— Ще го нарека Светкавица — рече Бискъл.

— Хубаво име — отвърна Де Винтер. И се запита: „Нима наистина не осъзнава реалното състояние на Земята? Би трябвало да се досеща, че при такава война не би могло да оцелее нищо, абсолютно нищо. Вероятно само отчанието го тласка да вярва, че все нещо е останало... например коте. Те вероятно никога няма да приемат истината докрай.“

— Това котенце — каза гордо Бискъл — ще стане най-страхотният ловец на марсиански змиевидни мишки.

— Сигурно — отвърна Де Винтер и също поглади котето.

Контактът превключи и котето започна да мърка по-силно.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.